

Pressen ikke have fyldt Aviserne med at skildre den store Uenighed, der herskede mellem de forskellige Partier. Den vilde da ikke have fyldt Aviserne med at paavise, at nu er Socialdemokratiet, nu Venstre, nu de Konservative og nu de Radikale delt paa dette meget vanskelige Spørgsmaal. Den vilde have pointeret saa skarpt som muligt, at der er Enighed mellem alle om de Foranstaltninger, som Erhvervsministeren har foreslaaet i det Forslag, der nu behandles. Der er Enighed om de Ændringer i den nugældende Valutalov, som foreslaas, der er Enighed om, hvad der vil være at foretage til Udgangen af 1926. Jeg vil derfor henstille, at man saa vidt muligt ikke her under Forhandlingerne søger at vise, hvor stor Uenighed der er mellem de forskellige Partier — for det vedrører i Virkeligheden ikke det nærværende Forslag —, men derimod søger at pointere, at om det, der nu i Dag vil være at foretage, er der i det store og hele Enighed. Uenigheden er nemlig rejst mellem Partierne og i Pressen om, hvorvidt der i det forelagte Lovforslag bør indføres en Løfteparagraf med Hensyn til vor Valutapolitik's fremtidige Maal. Løfteparagraffer i Grundlove er ikke hyggelige, Løfteparagraffer i en almindelig Lov er umulige, ganske simpelt fordi en saadan Løfteparagraf kan ophæves ved en anden Lov en Maaned eller et halvt Aar efter, at den er vedtaget. Med andre Ord, reelt opnaas der intet ved en Løfteparagraf. Og naar man har sagt, at det vil have Betydning for Valutapolitikken, at Befolkningen gennem en Løfteparagraf bliver klar over, hvordan Vejen fremad skal være, vil jeg dertil sige, at man ikke ved en Løfteparagraf opnaar en eneste Smule mere, end man har opnaaet allerede ved at have hørt Regeringens og de forskellige Partiers Stilling til dette Spørgsmaal. Jeg tror derfor, det vilde være heldigt, om vi kunde undgaa en ørkesløs, næsten akademisk Diskussion om en saadan Løfteparagraf og i Stedet for alene henholde os til det forelagte Lovforslag.

Jeg skal saa vidt muligt ikke omtale vor Valutapolitik's Fremtid, men indskrænke mig til kun at tale om Nutiden og en ganske lille Smule om Fortiden. Jeg skal ikke som ærede Medlemmer under Finanslovbehandlingen komme tilbage til det 19de Aarhundredes Begyndelse, til Kurantbankens Sammenbrud o. s. v. Jeg skal nøjes med at gaa tilbage til i Fjor. Da Valutaraadet forud for den nugældende Valutalov's Vedtagelse forhandlede om Spørgsmaalet, udtalte det den Gang, at det var enigt med Ministeriet

i, at der ikke bør planlægges eller træffes en Beslutning om en Nedsættelse af Kronens Guldverdi, men at alle Bestræbelser bør rettes imod at standse Kronens Fald og fremme en Bevægelse opad. Man var, Nedsæringsmænd og Ikke-Nedsæringsmænd; enig om, at en Stabilisering paa den daværende Kurs, naar der ikke samtidig indførtes Guldindløselighed, ikke vilde kunne holde; der maatte foregaa en vis Bevægelse opad, og derfor kom der altsaa denne Tilføjelse om at standse Kronens Fald og fremme en Bevægelse opad. Men en Bevægelse opad som den, der er sket siden i Fjor, var der ingen, der ønskede, og der var heller ikke nogen, der forudsaa den. Baade i Valutaraadet og i Rigsdagen blev det fremhævet, at Erhvervslivet ikke vilde kunne taale en hurtig Opgang. Erhvervsministeren udtalte under første Behandling her i Salen udtrykkelig, at „det, man har villet, er ikke en voldsom Omvæltning i Tingene, fordi man fra saa mange Sider har hævdet, at en voldsom Stigning ogsaa vilde medføre højst ubehagelige Vanskeligheder for det arbejdende Samfund“. Man har ikke ønsket, man har ikke villet en saa voldsom Opgang. Det, man den Gang vilde og var enig om, var i Virkeligheden en ikke stærkere Stigning end den, der i Henhold til de i Loven fastsatte Minimumskurser for Kronen nødvendigvis maatte følge af disse Minimumskurser, for at Nationalbanken kunde have den nødvendige Margin til at opretholde de foreskrevne Minimumskurser. Hele Forudsætningen var den Gang, at vi skulde se, hvorledes Udviklingen var i de to Aar, og ved Udløbet af de to Aar, altsaa ved Udgangen af 1926, stod saavel Tilhængerne af Parikursen som de, der ønskede Guldverdien sat lavere, frit. Dette har nu den voldsomme Stigning, der er sket senere i Kronens Kurs, delvis gjort illusorisk. Man har set Pressen i høj Grad polemisere mod Nationalbanken; den har villet lægge et meget stort Ansvar paa Nationalbanken for Kronens voldsomme Stigning. Pressens Udtalelser kunde sammenfattes i noget saadant som, at Lovgivningsmagten spaar og Nationalbanken raa'r. Men jeg tror, at det er at være for haard ved Nationalbanken. De skete Forbrugsindskrænkninger, som har medført formindsket Indførsel, den forøgede Landbrugsudførsel, Spekulationen og en Mængde andre Forhold har utvivlsomt i høj Grad fremmet Kronens Stigning. Men derfor kan Nationalbanken ikke fritages for ethvert Ansvar. Den Laanepolitik, som den har ført i Tiden siden Valutalovens Ved-